

باید ، از آن بایدها نزدیک‌تر باشد و بدینجهت کلی‌تر باشد . ادبیات و هنر انقلابی باید با فرینش چهره‌های متوجه از زندگی واقعی پردازد و به توده‌ها یاری دهد که تاریخ را به پیش برانند . فی‌المثل ، بعضی‌ها از گرسنگی و سرما رفع می‌برند و قربانی ستم‌اند ، ولی پرخی دیگر انسانها را استثمار می‌کنند و بر آنها ستم روا میدارند . این واقعیت در همه جا بچشم می‌خورد و مردم آنها را پیش پا افتاده و مبتذل می‌انگارند . ولی نویسنده‌گان و هنرمندان توائ�ی اینرا دارند که این پدیده‌های روزانه را منسجم گردانند ، تضادها و مبارزات درونی آنها را بشکل تبیک بیان کنند و باین طریق آثاری بوجود آورند که بتواند توده‌های مردم را بیدار کند ، آنها را بشور و شوق در آورد ، بوحدت و مبارزه برای تغییر محیط زیست خود فرا خواند . این وظایف بدون چنین ادبیات و هنری نمی‌تواند انجام گیرد و یا اینکه با تأثیر و سرعت لازم نمی‌تواند انجام گیرد . توده‌ای کردن و بالا بردن سطح ادبیات و هنر بعه معنی است ؟

چه رابطه‌ای میان ایندو وظیفه وجود دارد ؟ آثاری که در سطح توده‌های مردم است ، ساده‌تر است و آسان‌تر فهمیده می‌شود و از اینجهت زودتر مورد قبول توده‌های مردم زمان ما واقع می‌شود . آثاری در سطح بالاتر چون ظریفترند ایجاد آنها نسبتاً دشوار است و در لحظه کنونی پخش آنها در میان توده‌های مردم معمولاً چندان آسان و سریع صورت نمی‌گیرد . مسئله‌ای که اکنون کارگران ، دهقانان و سربازان با آن رویرو هستند ، چنین است : آنها هم‌اکنون در نبردی سخت و خونین با دشمن در گیرند و چون در اثر سلطه مستادی طبقه فشودال و بورزوایی ، بیساد و تحصیل نکرده هستند ، نیاز مبرم دارند باینکه چنیش پردازه‌ای برای آشنائی با فرهنگ برپا شود . آنها مصراوه خواستار فرهنگ و آموزش

و همچنین آثار ادبی و هنری هستند که نیازمندی‌های بیرم آنها را برآورده سازد و برای آنها باسانی قابل هضم باشد، بطوریکه شور و شوق آنها در مبارزه برانگیخته شود، ایمانشان به پیروزی استوار گردد، همیستگی‌شان تقویت یابد تا یک دل و یک جان علیه دشمن بروزمند. آنچه آنها قبل از هر چیز بدان نیازمندند، «گل نشاندن بر پارچه زرفت» نیست، بلکه «هدیه زغال در روز برف» است. از اینجهت در شرایط فعلی، توده‌ای کردن ادبیات و هنر عاجل‌ترین وظیفه است. کم‌بها دادن و یا نادیده گرفتن آن خطاست.

مع‌الوصف توده‌ای کردن و بالا بردن سطح را نمیتوان بطور مطلق از هم جدا ساخت. اکنون این امکان هست که برخی از آثاری را که کیفیت عالی دارند، بعیان توده‌ها برد، از طرف دیگر سطح فرهنگی توده‌ها پیوسته بالا می‌رود. اگر کار توده‌ای کردن ما همیشه در یک سطح بماند، اگر ماهها و سالها فقط یک کالا تولید شود، اگر همیشه همان "گاوچران کوچولو" (۶) و همان کلمات: "آدم، دست، دهان، کارد، گاو، گوسفند" (۷) عرضه شود، در آنصورت چه فرقی است میان آنکه آموزش میدهد و آنکه آموزش می‌گیرد؟ این توده‌ای کردن چه معنائی میتواند داشته باشد؟ مردم خواستار توده‌ای کردن آثار ادبی و هنری و سپس ارتقاء آن بسطح عالیتری هستند؛ آنها می‌خواهند که سطح ماه یماه و سال بسال ارتقا بیابد. در اینجا توده‌ای کردن بمعنای قابل فهم کردن برای مردم است و بالا بردن سطح بمعنای بالا بردن آن برای مردم است. چنین بالا بردنی از خلاء شروع نمی‌شود و در چهار دیواری محدود نمی‌ماند، بلکه برآمام توده‌ای کردن مبتنی است. این بالا بردن بوسیله توده‌ای کردن معین می‌شود و در عین حال آنرا نیز

هدایت میکند. در چین تکامل انقلاب و فرهنگ انقلابی ناموزون است و گسترش آنها بطور تدریجی صورت میگیرد. در حالیکه در یک جا ادبیات و هنر توده‌ای شده و سطح آنها بر این پایه بالا رفته‌است، در جای دیگر هنوز توده‌ای کردن آغاز نشده‌است. از اینرو تجربه مشتبی که ما در یک نقطه در مورد توده‌ای کردن ادبیات و هنر و بالا بردن سطح ادبیات و هنر بر پایه توده‌ای کردن آنها بدست آورده‌ایم، ممکن است در نقاط دیگر مورد استفاده قرار گیرد و کار توده‌ای کردن و بالا بردن سطح را در آن نقاط هدایت نماید و آنها را از کجرویهای بسیاری مصون بدارد. در مقیاس بین‌المللی تجربه مشتبی کشورهای خارجی و بویژه اتحاد شوروی نیز میتواند راهنمای ما باشد. از اینرو در نزد ما بالا بردن سطح ادبیات و هنر بر اساس توده‌ای کردن مبتنی است و در عین حال توده‌ای کردن بوسیله بالا بردن سطح هدایت میشود. درست باین دلیل است که کار توده‌ای کردن، بمعنایی که ما میفهمیم، نه فقط مانعی بر سر راه بالا بردن سطح نیست بلکه عکس پایه‌ایست برای بالا بردن سطح در مقیاس محدود کنونی و همچنین شرایط لازم را برای ادامه کار بالا بردن سطح در مقیاس بمراتب وسیع‌تری در آینده فراهم میسازد.

علاوه بر بالا بردن سطح آثاری که بطور مستقیم نیازمندیهای توده‌ها را برآورده میسازد، نوع دیگری از بالا بردن سطح هم هست که بطور غیرمستقیم نیازمندی‌های آنها را برطرف میسازد — آن نوع از بالا بردن سطح که سورد نیاز کادرهاست. کادرها عناصر پیشرو توده‌ها هستند و بطور کلی از توده‌ها آموزش بیشتری دیده‌اند؛ برای آنها ادبیات و هنری در سطح بالاتر کاملاً لازم است. نادیده گرفتن این احتیاج اشتباه است. آنچه شما برای کادرها انجام می‌دهید تماماً برای

توده‌هاست، زیرا توده‌ها را جز بوسیله کادرها نمیتوان آموزش داد و هدایت کرد. اگر ما از این هدف رو برگردانیم، اگر آنچه ما به کادرها میدهیم، نتواند بآنان در آموزش و هدایت توده‌ها کمک کند، کوشش ما در بالا بردن سطح ادبیات و هنر مانند تیراندازی بدون هدف خواهد شد و از اصل اساسی خدمت به توده‌های مردم جدا خواهد گشت.

معن کوتاه، مصالح خام ادبیات و هنر که از زندگی مردم گرفته میشود در اثر کار آفریننده نویسنده‌گان و هنرمندان انقلابی بصورت ادبیات و هنر در می‌آید که بمتابه شکل‌های ایدئولوژیک در خدمت توده‌های مردم قرار میگیرد. این از یکسو ادبیات و هنر بسیار پیشرو را دربر میگیرد که برپایه ادبیات و هنری ابتدائی تکامل یافته و برای بخشی از توده‌ها که سطحشان بالاست وبا بویژه برای کادرهائی که درین توده‌ها کار میکنند، ضرور است، و از سوی دیگر شامل ادبیات و هنر ابتدائی میگردد که از طرف ادبیات و هنر پیشرو هدایت میشود و بطور کلی اکنون مورد نیاز مبرم اکثریت قاطع توده‌هاست. ادبیات و هنر ما، خواه در سطح بالا و خواه در سطح ابتدائی باشد، بطور یکسان در خدمت توده‌های مردم و در درجه اول در خدمت کارگران، دهقانان و سربازان است؛ ادبیات و هنر ما برای آنها خلق شده و بوسیله آنها مورد استفاده قرار میگیرد.

اینک که ما مسئله ارتباط میان توده‌ای کردن ادبیات و هنر و بالا بردن سطح آنها را حل کردیم، مسئله ارتباط میان متخصصین و توده‌ای کنندگان ادبیات و هنر را نیز میتوانیم حل کنیم. متخصصین ما نه فقط برای کادرها بلکه همچنین و بویژه برای توده‌ها کار میکنند. متخصصین ادبیات ما باید به روزنامه‌های دیواری توده‌ها و به رپورتاژهایی که از ارش و دهات میرسند، عطف توجه کنند. متخصصین ما در زمینه تئاتر

باید به گروههای کوچک هنرپیشگی در ارتش و دهات عطف توجه کنند. متخصصین ما در زمینه موسیقی باید به تصنیف‌های توده‌ها عطف توجه کنند. متخصصین ما در زمینه هنرهای زیبا باید به هنرهای زیبای توده‌ها عطف توجه کنند. همه این رفقا باید با رفاقتی که در میان توده‌ها بکار توده‌ای کردن ادبیات و هنر مشغولند، پیوند نزدیک داشته باشند. آنها باید از یکسو توده‌ای کنندگان را کمک و هدایت کنند، و از سوی دیگر از این رفقا بیآسوزند و بوسیله آنها از شیره حیات‌بخش توده‌ها بمنظور جاندار کردن و غنی ساختن هنر خویش بهره برگیرند تا آنکه تخصص‌شان بصورت "کاخی در میان ابرها" دور از توده‌ها و از واقعیت، عاری از مضمون و از زندگی در نیاپد. ما باید متخصصین خود را گرامی بداریم زیرا که آنها برای امر ما خیلی گرانبها هستند. معدّلک باید بآنها بگوئیم که هیچ نویسنده و هنرمند انقلابی نمیتواند بکار خود معنائی بخشد مگر آنکه که با توده‌ها پیوند نزدیک بیابد، افکار و احساسات آنانرا بیان کند، و چون سخنگوی صدیقی بآنان خدمت کند. او فقط در صورتیکه نماینده توده‌ها باشد، میتواند معلم آنها گردد. او اگر خود را ارباب توده‌ها بداند، اگر رفتارش مانند آریستوکراتی باشد که درین "عوام‌الناس" خودفروشی میکند، قریحه‌اش هر قدر هم که عالی باشد، بهبیچوجه بکار توده‌ها نخواهد خورد و کارش آینده‌ای نخواهد داشت.

آیا این برخورد ما برخوردی مفید‌طلبانه نیست؟ ماتریالیستها مخالف مفید‌طلبی بطور اعم نیستند، بلکه مخالف مفید‌طلبی فشودالی، بورژوازی و خردۀ بورژوازی هستند؛ آنها مخالف آن ریاکارانی هستند که در

سخن به مفیدطلبی حمله میکنند ولی در عمل پیرو خودخواهانه‌ترین و نزدیک‌بین‌ترین مفیدطلبی‌اند. در جهان هیچ "ایسمی" نیست که مافوق مفیدطلبی باشد؛ در جامعه طبقاتی فقط مفیدطلبی این یا آن طبقه بیتواند وجود داشته باشد. ما مفیدطلبان انقلابی پرولتاریائی هستیم. مبداء حرکت ما وحدت منافع امروز و فردای وسیع‌ترین توده‌هائی است که بیش از ۹۰ درصد جمعیت را تشکیل میدهند؛ پس ما مفیدطلبان انقلابی هستیم که وسیع‌ترین و دورترین هدفها را در برابر خود نهاده‌ایم؛ ما در شمار آن مفیدطلبان کوتنه‌نظری نیستیم که بجز منافع جزئی و فوری چیز دیگری را نمی‌بینند. اگر فالمثل اثری فقط خوش‌آیند عدم قلیل باشد ولی برای اکثریت مردم مفید نباشد و حتی زیانبخش باشد، و اگر معدله‌کسی این اثر را بخاطر مفیدطلبی شخص خود و یا مفیدطلبی گروه محدودی بیازار تحمیل کند، در میان توده‌ها به تبلیغ آن پردازد و در آخر هم توده‌ها را به مفیدطلبی متهم سازد، در اینصورت او نه فقط به توده‌ها توهین کرده‌است، بلکه نشان داده‌است که شناخت او در باره خودش خیلی کم بوده‌است. فقط آن چیزی خوب است که برای توده‌های مردم واقعاً مفید باشد. اگر اثر شما باندازه "برف بهاری" هم زیبا باشد، ولی عجالتاً فقط عدم قلیلی از آن لذت برند، و هرگاه توده‌ها همچنان بخواندن "آواز خشن‌ها" (۸) دلخوش باشند، و هرگاه شما بدون آنکه در صدد بالا بردن سطح توده‌ها برآئید به نکوهش آنها اکتفا ورزید، همه سرزنش‌هایتان بیهوده خواهد ماند. مسئله‌ای که اکنون مطرح است، اینستکه "برف بهاری" را با "آواز خشن‌ها" و بالا بردن سطح ادبیات و هنر را با توده‌ای کردن آنها وحدت دهیم. بدون چنین وحدتی، عالی‌ترین هنر، از هر کارشناسی که باشد، هیچ

چیز دیگری بجز تنگ نظرترین مفید طلبی تغواهه بود؛ شما ممکن است این هنر را "ناب و عالی" بدانید، ولی این فقط شما هستید که چنین میگوئید، توده‌ها شما را تأیید نمی‌کنند.

همینکه ما مسئله سیاست اساسی را حل کردیم، یعنی دانستیم که باید به کارگران، دهقانان و سربازان خدمت کرد و چگونه باید خدمت کرد، مسائل دیگر مانند ترسیم جهات تاریک و روشن زندگی و مسئله وحدت نیز حل خواهد شد. اگر همه با این سیاست اساسی موافق باشند، در آنصورت نویسنده‌گان و هنرمندان ما، مدارس و مطبوعات و سازمانهای ما در زمینه ادبیات و هنر و در تمام فعالیت‌های ادبی و هنری ما نیز باید از این سیاست پیروی کنند. دور شدن از این سیاست خطاست؛ و آنچه با آن مطابقت نکند، باید بوجه شایسته‌ای اصلاح گردد.

۳

حال که معلوم شد ادبیات و هنر ما باید در خدمت توده خلق باشد، میتوانیم به بحث درباره مسئله روابط درون حزب پردازیم، یعنی مسئله رابطه میان کار حزب در زمینه ادبیات و هنر و کار حزبی در مجموع، و همچنین مسئله روابط خارجی حزب یعنی رابطه میان کار حزب در زمینه ادبیات و هنر و کار غیر کمونیست‌ها در این زمینه، به عبارت دیگر مسئله جبهه متحد در مخالف ادبی و هنری.

از مسئله اول شروع کنیم. در دنیای امروز هر فرهنگ، هر ادبیات و هنری متعلق به طبقه معینی است و از شی سیاسی مشخصی ناشی میشود. در واقع هنر برای هنر، هنر مافوق طبقات، و هنری که جدا یا مستقل از سیاست باشد، وجود ندارد. ادبیات و هنر پرولتاریائی

بخشی از مجموعه امر انقلابی پرولتاریاست و همانطور که لینین میگفت : « چرخ و پیچی » (۹) از مکانیسم عمومی انقلاب است . بدینجهت کار ادبی و هنری حزب در مجموعه کار انقلابی حزب موضع ثابت و مشخصی را اشغال میکند و تابع آن وظیفه انقلابی است که حزب برای دوره معینی از انقلاب مقرر داشته است . انکار این مطلب بطور حتم به دوالیسم و یا پلورالیسم منجر میشود و ماهیتاً بآنجا میانجامد که تروتسکی میخواست : « سیاست – مارکسیستی ؟ هنر – بورژوائی ». ما با تأکید مبالغهآمیز روی اهمیت ادبیات و هنر که بعد اشتباه بررسد موافق نیستیم ، ولی با کم بها دادن باهمیت آن نیز موافقت نداریم . ادبیات و هنر تابع سیاست است ، ولی در عین حال تأثیر بزرگی بر روی سیاست دارد . ادبیات و هنر انقلابی بخشی از مجموعه امر انقلابی است ، چرخ و پیچی از آنست ، و گرچه در مقایسه با بعضی بخش‌های بازهم سهمت‌منکن است اهمیت و فوریت کمتری داشته باشد و در موضع درجه دوم قرار گیرد ، ولی چرخ و پیچ جدا نشدنی از مکانیسم عمومی است ، و بخش ضرور مجموعه امر انقلابی را تشکیل میدهد . چنانچه ما قادر ادبیات و هنر باشیم – حتی در وسیع‌ترین و ابتدائی‌ترین مفهوم آن – جنبش انقلابی ما به پیش نخواهد رفت و پیروز نخواهد شد . ندیدن این نکته اشتباه است . بعلاوه وقتیکه ما از تبعیت ادبیات و هنر از سیاست حجابت میکنیم ، منظورسان سیاست طبقاتی است ، سیاست توده‌هاست ، نه سیاست عده قلیلی از سیاستمداران . سیاست ، خواه انقلابی و خواه ضد انقلابی باشد ، همیشه عبارتست از مبارزه یک طبقه علیه طبقه دیگر ، نه فعالیت عده اندکی از افراد . مبارزه انقلابی در جیمه ایدئولوژیک و هنری باید پیرو مبارزه سیاسی باشد زیرا بیان منسجم نیازمندیهای

طبقات و توده‌ها فقط بوسیله سیاست میسر است . سیاستمداران انقلابی ، متخصصین امور سیاسی که علم یا هنر سیاست انقلابی را بلدند ، در واقع چیز دیگری نیستند جز رهبران میلیون‌ها میلیون سیاستمداران دیگر که توده‌های مردم باشند . وظیفه آنها اینستکه نظرات این توده‌ها میلیونی سیاستمداران را گرد آورند ، متببور سازند و سپس آنرا نزد توده‌ها برگردانند تا آنکه توده‌ها نظرات مذکور را بگیرند و بعمل در آورند . بنابر این آنها از جمله "سیاستمداران" نوع آریستوکرات نیستند که خود را در چهار دیواری محصور گردانند ، طرح‌های بیهوده‌ای برآب بریزند ، خود را سفر بزرگ بشمارند و برای خود تبلیغ کنند که "اینجا بگانه پنگاه معتبر است . آنرا با بناگاه‌های دیگر اشتباه نکنید" . درست در همین جاست که تفاوت اصولی میان سیاستمداران پرولتاریائی و سیاست‌بازان بورژوازی منحطف نهفته است . و درست بهمین جهت است که میان خصلت سیاسی ادبیات و هنر ما و حقیقت آن میتواند وحدت کامل برقرار باشد . نپذیرفتن این نکته و مبتذل ساختن سیاست و سیاستمداران پرولتاریائی خطاست .

حال بمسئله جبهه متحده در معافل ادبی و هنری نظر بیافکنیم . از آنجا که ادبیات و هنر تابع سیاست است و از آنجا که مسئله اساسی در سیاست چنین امروز مقاومت در برابر ژاپن است ، کارکنان ادبی و هنری حزب ما در درجه اول موظفند که بر پایه موضوع مقاومت در برابر ژاپن باکلیه نویسندگان و هنرمندان غیر کمونیست (از سماپاتیزانهای حزب و نویسندگان و هنرمندان خرده بورژوازی گرفته تا تمام آن نویسندگان و هنرمندان بورژوازی و طبقه مالکان ارضی که طرفدار مقاومت در برابر ژاپن‌اند) متحده شوند . در درجه دوم ما باید با آنها بر پایه دموکراسی

متعدد شویم . اما بخشی از نویسنده‌گان و هنرمندان که طرفدار مقاومت در برابر ژاپن‌اند ، در این مورد با ما موافق نیستند و بدینجهت دایره این اتحاد ضرورتاً کمی تنگتر خواهد بود . در درجه سوم ما باید با آنها بر سر مسائلی که خاص جهان ادب و هنر است ، در صدد اتحاد برآئیم — یعنی مسائل مربوط به شیوه و سبک ادبی و هنری ؟ ما هوادار رئالیسم سومیالیستی هستیم ، ولی بعضی‌ها در این مورد با ما موافق نیستند ، از اینجهت دایره این اتحاد بازهم تنگتر خواهد شد . در حالیکه بر سر مسئله‌ای وحدت است ، بر سر مسئله دیگر مبارزه و انتقاد است . این موضوعات در عین اینکه از هم جدا هستند ، با یکدیگر در ارتباطند ، بطوریکه حتی در آن مسائلی که ترغیب‌کننده اتحاد است — مانند مسئله مقاومت در برابر ژاپن — در عین حال هم مبارزه هست و هم انتقاد . در درون جبهه متعدد ، "اتحاد بدون مبارزه" ، یا "مبارزه بدون اتحاد" — مانند تسلیم‌طلبی و دنباله‌روی راست و یا تک روی و سکتاریسم "چپ" که سابقاً برای برخی از رفقا پیش آمده بود — مشی‌های سیاسی اشتباه‌آمیزند . این هم در مورد سیاست صادق است و هم در مورد ادبیات و هنر .

در میان نیروهای مختلفی که جبهه متعدد چین را در صحنه ادبیات و هنر تشکیل میدهند ، نویسنده‌گان و هنرمندان خوده بورژوا نیروی مهمی را میسازند . افکار و آثار آنها حاوی تقاضن بسیاری است ، ولی آنها کم و بیش بسوی انقلاب روی می‌اورند و به مردم زحمتکش نزدیک می‌شوند . از این‌رو ، بویژه این وظیفه مهمی است که ما بآنها در رفع تقاضشان یاری دهیم و آنها را به جبهه‌ای که در خدمت زحمتکشان است ، جلب کنیم .

۴

یکی از شیوه‌های اصولی مبارزه در جهان ادبیات و هنر، انتقاد ادبی و هنری است. انتقاد ادبی و هنری باید بسط و تکامل یابد. همانطور که رفقا بدروستی یادآور شدند، تاکنون کار در این زمینه بسیار ناکاف بوده است. انتقاد ادبی و هنری مسئله بفرنجی است که مستلزم تحقیقات خاص بسیار است. من در اینجا فقط بر روی مسئله اساسی، یعنی مسئله ملاک‌های انتقاد تکیه خواهم کرد. بعلاوه، نظر خودم را بطور خلاصه درباره برخی از مسائل خاصی که عده‌ای از رفقا پیش کشیدند و همچنین درباره بعضی از نظرات نادرست بیان خواهم کرد.

انتقاد ادبی و هنری شامل دو ملاک است؛ ملاک سیاسی و ملاک هنری. برحسب ملاک سیاسی، هر چیزی که به وحدت و مقاومت در برابر ژاپن کمک کند، هر چیزی که توده‌ها را باافق و وحدت اراده برانگیزد، هر چیزی که مخالف سیر قهرمانی و موافق پیشرفت باشد، خوب است؛ برعکس، هر چیزی که مغایر وحدت و مقاومت در برابر ژاپن باشد، هر چیزی که تحتم نفاق و تشتبث در میان توده‌ها پیاشد، هر چیزی که مخالف پیشرفت باشد و خلق را به عقب برگرداند، بد است. اما در آخرین تحلیل در تشخیص خوب از بد، بر روی چه چیز تکیه باید کرد؟ بر روی انگیزه (مقاصد ذهنی) یا بر روی نتیجه (پراتیک اجتماعی)؟ ایده‌الیست‌ها بر روی انگیزه تکیه میکنند و نتیجه را از دیده فرو میگذارند، حال آنکه هواداران ماتریالیسم مکانیکی بر روی نتیجه تکیه میکنند و انگیزه را از دیده فرو میگذارند؛ ما ماتریالیستهای دیالکتیکی برعکس آنها بر روی وحدت انگیزه و نتیجه پافشاری میکنیم. انگیزه خدمت به توده‌ها

با نتیجه که عبارت از جلب نظر توده‌هاست، بطور ناگستینی پیوسته است؛ بین ایندو باید وحدت باشد. انگیزه خدمت یک فرد یا خدمت یکدسته کوچک خوب نیست، انگیزه خدمت به توده‌ها بدون اینکه نتیجه آن جلب نظر توده‌ها و سودمندی بحال آنها باشد، نیز خوب نیست. برای قضاوت درباره مقاصد ذهنی یک نویسنده یعنی اینکه آیا انگیزه وی درست و خوب بوده است، ما باید به اظهارات وی، بلکه باید به اثر اعمالش (بطور عمدۀ به اثر آثارش) بر روی توده‌ها در جامعه مراجعه کنیم. پرایک اجتماعی و نتایجش سلّکی است برای قضاوت درباره مقاصد ذهنی ویا انگیزه. انتقاد ادبی و هنری ما باید از سکتاریسم بدور باشد و ما با توجه به اصل کلی اتحاد برای مقاومت در برابر ژاپن، باید وجود آثار ادبی و هنری را که منعکس‌کننده نظرات متعدد سیاسی هستند، تحمل کنیم. ولی در عین حال ما در انتقاد خود باید بطور استوار بر موضع اصولی بمانیم و کلیه آثار ادبی و هنری را که حاوی نظرات ضد ملی، ضد علمی، ضد توده‌ای و ضد کمونیستی هستند، سورد انتقاد شدید قرار دهیم و رد کنیم؛ زیرا این آثار ادبی و هنری، اگر بتوان آنها را چنین نامید، خواه از لحاظ انگیزه و خواه از لحاظ نتیجه، وحدت را در مقاومت در برابر ژاپن تخریب می‌کنند. برحسب ملائک هنری، هر چیزی که در سطح هنری نسبتاً بالا باشد، خوب ویا نسبتاً خوب است و هر چیزی که در سطح هنری نسبتاً پائین باشد، بد و یا نسبتاً بد است. بدیهی است که در اینجا تأثیر اثر را بر روی جامعه نیز باید بحساب آورد. هیچ نویسنده یا هنرمندی نیست که آثار خود را زیبا نداند؛ انتقاد ما باید اسکان دهد که آثار هنری گوناگون با یکدیگر آزادانه به رقابت پردازند، ولی کاملاً ضرور است که آثار مذکور برحسب ملائک‌های

علم استیلک مورد انتقادی صحیح قرار گیرند تا آن هنری که در سطح نسبتاً پائین است، بتواند بتدریج به سطح نسبتاً بالا برسد و آن هنری که پاسخگوی مقتضیات مبارزه توده‌های وسیع نیست، بتواند به هنری بدل شود که آنها را ارضاء نماید.

پس دو ملاک وجود دارد – یکی سیاسی و دیگری هنری؛ رابطه میان ایندو چیست؟ ممکن نیست میان سیاست و هنر، و میان جهان‌بینی کلی و شیوه‌های آفرینش هنری و انتقاد هنری علامت تساوی گذاشت. ما نه فقط منکر وجود ملاک سیاسی مجرد و مطلق هستیم، بلکه همچنین منکر وجود ملاک هنری مجرد و مطلق هستیم. هر طبقه در هر جامعه طبقاتی دارای ملاک خویش است، هم ملاک سیاسی و هم ملاک هنری. ولی همه طبقات در جوامع طبقاتی ناگزیر ملاک سیاسی را در درجه اول و ملاک هنری را در درجه دوم قرار میدهند. بورژوازی پیوسته آثار ادبی و هنری پرولتاریا را، با هر کیفیت عالی هنری هم که باشد، رد میکند. پرولتاریا نیز باید بنویه خود برخورد خویش را بهر اثر ادبی و هنری گذشته، قبل از همه از روی موضوعی که در آن اثر در برابر خلق اتخاذ شده و برحسب اینکه آن اثر در تاریخ نقش مترقبانه داشته یا نداشته است، معین کند. برخی از آثاری که از نظر سیاسی از ریشه ارتجاعی هستند، ممکن است تا اندازه‌ای ارزش هنری داشته باشند. مضمون آنها هر چقدر ارتجاعی‌تر و ارزش هنری آنها هر چقدر بیشتر باشد برای مردم زیانمندتر و بیشتر درخور بدور افکندن است. وجه مشترک ادبیات و هنر کلیه طبقات استثمارگر که در حال افول‌اند، عبارتست از تضاد میان مضمون سیاسی ارتجاعی و شکل هنری آنها. آنچه ما خواستار آن هستیم، وحدت سیاست و هنر، وحدت مضمون و شکل، وحدت مضمون

سیاسی انقلابی و شکل هنری هر چه کامل‌تر می‌باشد . آثاری که فاقد ارزش هنری هستند ، هر قدر هم از لحاظ سیاسی متوفی باشند ، بی‌اثر خواهند بودند . از اینجهت ما در عین حال هم مخالف آن آثار هنری هستیم که بیان‌کننده نظرات غلط سیاسی هستند و هم مخالف این گرایش که آثاری با "سبک شعار و اعلان" بوجود آید که نظرات سیاسی آنها درست است ولی فاقد نیروی بیان هنری هستند . ما باید در ادبیات و هنر در دو جبهه مبارزه کنیم .

هر دو این گرایشها را می‌توان در فکر بسیاری از رفقاء ما مشاهده کرد . خیلی از رفقاء گرایش بآن دارند که جنبه هنری آثار را از نظر فرو گذارند ، از اینرو آنها باید به ارتقاء سطح هنر خویش توجه کنند . ولی آنطوریکه من می‌بینم در لحظه کنونی بازهم جنبه سیاسی است که خطیرترین مسئله را بوجود می‌آورد . برخی از رفقاء فاقد معلومات سیاسی ابتدائی هستند و در نتیجه انواع افکار مشوش در نزد آنان دیده می‌شود . اجازه پدھید چند مثال ازین ان بیاورم .

"ثوری سرشت انسانی . " آیا چیزی بنام سرشت انسانی وجود دارد ؟ البته که وجود دارد . ولی این فقط سرشت انسانی مشخص است ، نه سرشت انسانی مجرد . در جاسعه طبقاتی ، هیچ سرشت انسانی نیست که خصلت طبقاتی نداشته باشد ؛ سرشت انسانی مافق طبقاتی وجود ندارد . ما معتقد به سرشت انسانی پرولتاویائی ، سرشت انسانی توده‌های سردم هستیم ، در حالیکه طبقه مالکان ارضی و بورژوازی معتقد به سرشت انسانی طبقات خود هستند ، با این تفاوت که این مطلب را بزبان نمی‌آورند ولی سرشت انسانی طبقات خود را بمعایله یگانه سرشت انسانی موجود قلمداد می‌کنند . آن سرشت انسانی که برخی از روشنفکران

خرده بورژوا ستایش میکنند نیز جدا از توده‌های مردم و حتی خد توده‌ای است؛ آنچه که آنان سرشت انسانی مینامند، ماهیتاً چیز دیگری نیست مگر اندیویدوالیسم بورژوازی. از اینجهت در نظر آنان سرشت انسانی پرولتاریائی با سرشت انسانی که مورد گفتگوی آنان است، سازگار نیست. اینست "تئوری سرشت انسانی" که بعضی‌ها درین ان میخواهند باصطلاح تئوری ادبیات و هنر مورد حمایت خود را بر روی آن بنا کنند. این نظریه کاملاً غلط است.

"مبداء اصلی حرکت ادبیات و هنر عشق است، عشق بشریت." البته میتوان عشق را مبداء حرکت گرفت، ولی مبداء دیگری نیز هست که اصلی‌تر است. عشق بمشابه یک پدیده فکری محصول پراتیک عینی است. مبداء حرکت ما علی‌الاصول از فکر نیست، بلکه از پراتیک عینی است. نویسنده‌گان و هنرمندان ما که از صفوی روش‌فکری برمیخیزند، باین علت به پرولتاریا عشق میورزند که جامعه بآنها فهمانده که آنها را سرنوشت مشترک با پرولتاریا پیوند میدهد. کینه ما نسبت به امپریالیسم ژاپن از آنجاست که وی بر ما ستم روا میدارد. در جهان هیچ عشق و کینه بی‌دلیل وجود ندارد. اما در مورد باصطلاح "عشق بشریت"، از موقعیکه بشریت به طبقات تقسیم گردیده، هرگز عشقی چنین کلی و شامل وجود نداشته است. تمام طبقات حاکم گذشته خوششان می‌آمد که چنین عشقی را سوعظه کنند، عده زیادی از "حکیمان و خردمندان" نیز چنین میکردند، اما تا امروز هیچکسی آنرا در واقع عملی نساخته است، زیرا که این در جامعه طبقاتی امری غیرممکن است. عشق واقعی بشریت فقط وقتی میسر خواهد گشت که طبقات در سراسر جهان از میان بروند. جامعه را طبقات به گروههای آناتاگونیستی متعددی تقسیم کرده‌اند؟

فقط پس از برآفتدن طبقات است که عشق تمام پشیت به ظهور خواهد رسید ، عجالتاً چنین عشقی وجود ندارد . ما نمیتوانیم دشمنان خود را دوست بداریم ، ما نمیتوانیم زشتی‌های جامعه را دوست بداریم ، هدف ما برآنداختن آنهاست . عقل سلیم اینطور حکم میکند ؟ آیا ممکن است که برخی از نویسندها و هنرمندان ما هنوز هم این حقیقت را نفهمند ؟ ” آثار ادبی و هنری همیشه روشنائی و تاریکی را بنسبت متساوی ، درست نصف به نصف ، عرضه داشته‌اند .“ این ادعا حاکی از آشتفتگی فکری بسیار است . این درست نیست که ادبیات و هنر همیشه اینطور عمل کرده‌اند . بسیاری از نویسندها خرد بورژوازی هرگز روشنائی را نیافته‌اند . آثار آنها فقط تاریکی را برملا میکند و ”ادبیات افشاگر“ نام گرفته است . بعضی از آثار آنان فقط به اشاعه بدینی و دلزدگی از زندگی اختصاص یافته است . برعکس ، ادبیات شوروی در دوران ساختمان سوسیالیسم علی‌الاصول روشنائی را توصیف میکند . البته نقایص کار ، چهره‌های منفی را هم نشان میدهد ، ولی فقط باین منظور که روشنائی را در مجموعه تابلو نمایان‌تر گرداند ، نه اینکه آنها را بنسبت ”نصف به نصف“ عرضه بدارد . نویسندها و هنرمندان بورژوازی ادوار ارتقایی ، توده‌های انقلابی را مثل یاغیان نشان میدهند و خود را چون مقدمان — این عوض کردن جای روشنائی و تاریکی است . فقط نویسندها و هنرمندان واقعاً انقلابی میتوانند این مسئله را بدرستی حل کنند که چه چیز را باید تجلیل کرد و چه چیز را باید افشا نمود . تمام نیروهای سیاه که به توده‌های مردم زیان میرسانند ، باید افشا گردند و کلیه مبارزات انقلابی توده‌های مردم باید مورد تجلیل قرار گیرند — اینست وظیفه عمله نویسندها و هنرمندان انقلابی .

”وظیفه ادبیات و هنر همواره افشاگری بوده است.“ این ادعا مانند ادعای فوق حاکی از ناآشنائی با علم تاریخ است . در بالا گفتیم که ادبیات و هنر هرگز تنها بافشاگری اکتفا نمیکرده است . آماج افشاگری نویسنده‌گان و هنرمندان انقلابی هیچگاه توده‌های مردم نیست ، بلکه فقط تجاوزکاران ، استشمارگران ، ستمکاران و نفوذ شوم آنها بر روی خلق است . البته توده‌های مردم هم تقایصی دارند که باید بوسیله انتقاد و انتقاد از خود در درون خلق رفع گردد ؟ این انتقاد و انتقاد از خود یکی از مهمترین وظایف ادبیات و هنر است . اما اینرا بهیچوجه نمیتوان بمتابه نوعی از ”افشاء مردم“ قلمداد کرد . در مورد مردم فقط مسئله بر سر آموزش و بالا آوردن سطح آنهاست . فقط نویسنده‌گان و هنرمندان ضد انقلابی هستند که خلق را بصورت ”احمق سادرزاد“ توصیف میکنند و توده‌های انقلابی را بصورت ”یاغیان جبار“ نشان میدهند .

”ما هنوز در دوره طنزنویسی هستیم و هنوز به سبک نگارش لو سیون احتیاج داریم .“ لو سیون که در زیر سلطه نیروهای سیاه پسر میبرد و از آزادی بیان محروم بود ، کاملاً حق داشت که از استهزا و طعنه‌زنی تند در قالب مقالات طنزآمیز برای نبرد استفاده کند . ما نیز باید فاشیستها ، مرتعین چینی و هر آنجیزی را که بخلق صدمه میرساند ، بشدت بپاد تمسخر بگیریم ؛ اما در منطقه مرزی شنسی - گان سو - نین سیا و در پایگاههای ضد ژاپنی واقع در پشت جبهه دشمن ، در آنجا که نویسنده‌گان و هنرمندان انقلابی از آزادی و دموکراسی کامل بخوردارند و این آزادی و دموکراسی فقط از عناصر ضد انقلابی سلب شده است ، شکل مقالات طنزآمیز نباید بطور ساده بشکل مقالات لو سیون باشد . ما نمیتوانیم بلند صحبت کنیم و هیچ احتیاجی نیست که به تعبیرات پوشیده و غیرمستقیم

که در ک آنها برای توده‌های مردم دشوار است ، توسل جوئیم . اما در مورد خود خلق و نه دشمنان وی ، لو سیون در "دوره طنزنویسی" هیچگاه خلق انقلابی و یا حزب انقلابی را تمسخر نمیکرد و یا مورد حمله قرار نمیداد و این مقالات طنزآمیز در لحن کاملاً با مقالاتی که علیه دشمن متوجه بودند ، فرق داشت . در بالا گفتیم که باید از تقاض خلق انتقاد کرد ، اما باید این کار را در حالی انجام دهیم که واقعاً در موضع خلق جای گرفته‌ایم و انتقاد ما باید پر باشد از آرزوی آتشین به دفاع از خلق و آموزش وی . اگر با رفقای خود چنان رفتار کنیم که با دشمن میکنیم ، در آنصورت در موضع دشمن جای گرفته‌ایم . آیا این بآن معنی است که ما از طنزنویسی اعراض میکنیم ؟ نه ، طنزنویسی همیشه ضرور خواهد بود . ولی چندین نوع طنزنویسی وجود دارد : نوعی که متوجه دشمن است ، نوعی که متوجه متعددین است ، و نوعی که متوجه صفو خودمان است و در هر یک از این موارد باید طور دیگر برخورد کنیم . ما مخالف طنزنویسی بطور کلی نیستیم ، ولی مخالف آنیم که از طنزنویسی سوه استفاده شود .

"من در حدد ستایش و مداحی نیستم ؛ آثاری که روشنائی را تجلیل میکنند ، حتمی نیست که عالیقدر باشند و آثاری که تاریک را توصیف میکنند ، حتمی نیست که بیقدار باشند . " از دو حال خارج نیست : اگر شما نویسنده یا هنرمند بورژوازی باشید ، پرولتاریا را نخواهید ستود بلکه بعدح و ثنا بورژوازی خواهید پرداخت ؛ اگر شما نویسنده یا هنرمند پرولتاریائی باشید ، بعدح و ثنا بورژوازی نخواهید پرداخت بلکه پرولتاریا و خلق زحمتکش را خواهید ستود . آثاری که "جنبه‌های قابناک " بورژوازی را مداحی میکنند حتمی نیست که عالیقدر باشند

و آثاری که جنبه‌های ظلماتی آنرا توصیف میکنند، حتمی نیست که بیقدور باشند؛ آثاری که جنبه‌های تابناک پرولتاریا را میستانند، حتمی نیست که فاقد قدر و سرزلت باشند، اما آثاری که با بسطلاح "تیرگی‌های" پرولتاریا را توصیف میکنند، حتماً بیقدورند – آیا این حقایق را سراسر تاریخ ادبیات و هنر تأیید نکرده‌است؟ چرا ما نباید خلق را که آفریننده تاریخ بشر است بستائیم؟ چرا ما نباید پرولتاریا، حزب کمونیست، دموکراسی نوین و سوسیالیسم را بستائیم؟ اما اشخاصی هستند که هیچ شور و شوقی برای امر خلق نشان نمیدهند و در برابر مبارزه و پیروزی‌های پرولتاریا و پیش‌آهنگش حالت تماشاگری را دارند که در حاشیه نشسته و هر چه که در برابرshan میگذرد، برابرshan یکسان است؛ آنچه که مورد علاقه آنهاست، آنچه که از تبلیغش خسته نمیشوند، عبارتست از شخص خودشان و گاهی هم چند نفر دیگر از گروه کوچک هم مسلکانشان. بدیهی است که این اندیویدوالیست‌های خرد بورژوا ابا دارند از اینکه کارهای خطیر و فضائل خلق انقلابی را بستائیند، همت آنها را در نبرد و ایمانشان را به پیروزی بالا برسند. اینگونه اشخاص در واقع چیز دیگری نیستند جز سوریانه‌های حریصی که در صفوف انقلاب وخته کرده‌اند؛ خلق انقلابی را بهیچ روی نیازی باینگونه "سرایندگان" نیست.

"اینجا مسئله موضع گیری در میان نیست؛ موضع طبقاتی من درست است، نیت من خوب است و خیلی خوب میفهمم، فقط ییام عیب دارد و اینستکه حالا نتیجه کار بد از آب در آمده‌است." "من هم اکنون از نظریه ماتریالیسم دیالکتیک درباره انگلیزه و نتیجه صحبت کردم، اینک میخواهم سوال کنم: آیا مسئله نتیجه مسئله موضع گیری نیست؟ اگر کسی در

عمل فقط از انگیزه خود پیروی کند و به نتیجه عمل خود وقوعی نگذارد، چون پژوهشی خواهد بود که بنوشتن نسخه‌هایی آکتفا ورزد بدون آنکه ببینند نسخه‌ها یش چقدر از بیماران را بهلاک رسانده است؟ و یا مانند حزب سیاسی‌ای خواهد بود که فقط بصدور اعلامیه آکتفا ورزد بدون آنکه بهیچوجه در اندیشه تحقق آنها باشد. اجازه بدھید پررسم آیا چنین موضوعی درست است؟ آیا چنین نیاتی خوب است؟ البته در صورتی هم که نتیجه کار پیش‌بینی شود، باز بروز اشتباه محتمل است، اما اگر واقعیات ثابت کنند که نتیجه منفی است و باز در تعقیب همان راه اصرار شود، آیا باز هم میتوان گفت که نیت خوب در کار بوده است؟ در قضایت درباره یک حزب سیاسی و یا یک پژوهش باید به پراتیک، به نتیجه عمل آنها نگاه کرد؛ قضایت درباره یک نویسنده نیز باید همینطور باشد. شخصیکه دارای نیات حقیقتاً خوب است، باید نتایج عمل را در نظر بگیرد، تجربه بدست آمده را جمعبندی کند و شیوه‌ها و یا — در مورد آفرینش ادبی و هنری — طرز بیان را مورد مطالعه قرار دهد. شخصیکه دارای نیات حقیقتاً خوب است، باید از کمبودها و اشتباهات کار خود با صداقت تمام انتقاد کند و مصمم برفع آنها گردد. درست باین دلیل است که کمونیست‌ها شیوه انتقاد از خود را بموقع اجرا میگذارند. فقط چنین موضوعی درست است. فقط در این پرسه عملی جدی که تحت تأثیر احساس مسئولیت گذشته میشود، میتوان بتدریج دریافت که کدام موضع درست است و بتدریج آنرا بدست آورد. اگر کسی در پراتیک باین سمت نرود، اگر کسی باین آکتفا ورزد که با لحن قاطع بگوید: "فهمیده‌ام"، معلوم است که در واقع هیچ چیز نفهمیده است.

"دعوت ما به مطالعه مارکسیسم بمعنای تکرار اشتباه ماتریالیسم

دیالکتیک در مورد شیوه آفرینش ادبی و هنری است، بمعنای خفه شدن استعدادهای خلاق است. "ما بمطالعه مارکسیسم میپردازیم تا اینکه به جهان، به جامعه، به ادبیات و هنر از نقطه نظر ماتریالیسم دیالکتیک و ماتریالیسم تاریخی بنگریم و نه باین منظور که بجای تألیف آثار ادبی و هنری بنگارش دروس فلسفه دست بزنیم. مارکسیسم درست همانطوریکه تئوریهای اتمی و الکترونی را در علم فیزیک شامل میشود ولی نمیتواند جایگزین آن گردد، رئالیسم را در آفرینش ادبی و هنری نیز دربر میگیرد ولی نمیتواند بر جای آن بنشیند. فرمول‌های دگماتیک پوچ و خشک باعث ویرانی استعدادهای خلاق میشود و نه فقط این استعدادها را بلکه در درجه اول خود مارکسیسم را ویران میسازد. "مارکسیسم" دگماتیک هرگز مارکسیسم نیست بلکه ضد مارکسیسم است. پس آیا مارکسیسم هیچ استعداد خلاقی را ویران نمیسازد؟ چرا، مسلماً استعدادهای خلاق فئودالی، بورژوازی، خردی بورژوازی، لیبرالیستی، اندیویدوالیستی، نیمهیلیستی و همچنین استعدادهای خلاق هنر برای هنر، استعدادهای آریستوکراتیک، منحط، بدینانه و سایر استعدادهای خلاق غیر توده‌ای و غیر پرولتاریائی را ویران میسازد. اگر چنین استعدادهایی در نزد نویسندگان و هنرمندان پرولتاریائی وجود دارد، آیا نباید آنها را ویران ساخت؟ بعقیده من چرا، باید این کار را بقاطع‌ترین وجهی انجام داد، زیرا همزمان با ویران ساختن آنها میتوان نور را بنیاد نهاد.

٦

مسایلی که در اینجا سورد بحث قرار گرفتند، در محافل ادبی و هنری ما درین ان موجودند. این نشان دهنده چه چیزی است؟ این

نشان میدهد که در محافل ادبی و هنری ما هنوز سبک‌های نادرست کار وجود دارد، و رفای ما هنوز گرفتار بسیاری از تقایص مانند ایده‌آلیسم، دگماتیسم، تخیلات پوج، پرحرف، خوار شمردن پراتیک، جدائی از توده‌ها و غیره هستند؛ همه اینها جنبشی مؤثر و جدی برای اصلاح سبک کار را ضرور می‌سازد.

عده زیادی از رفای ما هنوز نظر روشنی درباره تفاوت میان پرولتاریا و خرد بورژوازی ندارند. بسیاری از اعضاء حزب فقط از لحاظ تشکیلاتی عضو حزب‌اند، ولی هنوز از لحاظ ایدئولوژیک کاملاً و یا اصلاً بحزب نپیوسته‌اند. هنوز سفر آنها از انبوه آلودگی‌های طبقات استثمارگر پراست؛ آنها بهیچوجه نمیدانند ایدئولوژی پرولتاریائی، کمونیسم و یا حزب چیست. آنها نزد خود چنین فکر می‌کنند؛ ایدئولوژی پرولتاریائی چیست؟ این همان "چرنده‌ی قدمی" است. آنها غافل‌اند از اینکه فرا گرفتن این "چرنده" آنقدر آسان نیست. حتی اشخاصی هستند که هرگز در تمام طول زندگی خود کوچکترین بوئی از کمونیست بودن نبرده‌اند و فقط زمانی کارشان پایان خواهد پذیرفت که از حزب بروند. بنابر این با آنکه حزب ما و صفوی ما را بطور عمدۀ عناصر پاک و صادق تشکیل میدهند، برای اینکه جنبش اقلابی را طوری رهبری کنیم که بازهم بهتر تکامل یابد و سریع‌تر به‌هدف برسد، باید حزب و صفوی مانرا هم از لحاظ ایدئولوژیک و هم از لحاظ سازمانی بطور جدی منظم گردانیم. برای آنکه در سازمان نظم یقرر شود، باید قبل از زمینه ایدئولوژیک نظم یقرار ساخت، باید مبارزه ایدئولوژی پرولتاریائی را بر ضد ایدئولوژی غیر پرولتاریائی بسط و تکامل بخشید. از هم آکنون در محافل ادبی و هنری بن این مبارزه ایدئولوژیک درگیر شده‌است، و این بسیار لازم

است. روش‌فکرانی که از خرد بورژوازی برخاسته‌اند، همواره با کلیه وسائل و از آنجمله بوسیله ادبیات و هنر با سوختی تمام تلاش می‌کنند که خودشان را جلوه دهند، نظرات خود را پخش کنند و می‌خواهند که حزب و دنیا را طبق سیمای خود تغییر شکل دهند. در چنین صورتی وظیفه ماست که فریاد بزنیم: آهای "رفقا"! اینطور نمی‌شود! پرولتاریا خودش را با شما جور نخواهد کرد! پیروی از شما بمعنای پیروی از طبقه مالکان ارضی بزرگ و بورژوازی بزرگ است، بمعنای خطر مرگ برای حزب و میهن است. پس از چه کسی باید پیروی کرد؟ حزب و جهان را تها میتوان طبق سیمای پیش‌آهنگ پرولتاریا تغییر سیما داد. ما از رفقای خود که در محافل ادبی و هنری هستند، انتظار داریم بر اهمیت این بحث بزرگ آگاهی یابند و فعالانه در این مبارزه شرکت جویند تا آنکه همه رفقای ما بصورت عناصر سالم در آیند، تا آنکه صفوف ما از لحاظ ایدئولوژیک و سازمانی به وحدتی اصیل نائل آید و استحکام یابد.

بسیاری از رفقای ما در اثر اغتشاش فکری نمیتوانند بخوبی میان پایگاههای انقلاب و نواحی تحت سلطه گومیندان تفاوت بگذارند و از اینجهت اشتباهات بسیاری مرتکب می‌شوند. عده کثیری از رفقائی که پاینده آسده‌اند مستقیماً از مسَاکن زیر‌شیروانی‌های شانگهای (۱۰) می‌آیند؛ این رفقا که این مسَاکن را باقصد آمدن به پایگاههای انقلابی ترک گفتند، نه فقط از ناحیه‌ای به ناحیه دیگر بلکه همچنین از دورانی تاریخی به دوران تاریخی دیگر عبور کرده‌اند. در آنجا جامعه‌ای است نیمه فئodal و نیمه مستعمره تحت سلطه مالکان ارضی بزرگ و بورژوازی بزرگ؛ در آنجا جامعه‌ای است انقلابی و دموکراتیک نوین تحت رهبری پرولتاریا. پانهادن به پایگاههای انقلابی بمعنای ورود به دورانی است که تاریخ چندین هزار

ساله چین هرگز نظیر آنرا ندیده است ، دورانی که قدرت بوسیله توده عظیم خلق اعمال میشود . اشخاصی که در دور و بر ما هستند ، کسانیکه تبلیغات ما متوجه آنهاست ، با آن یک‌ها بکلی تفاوت دارند . دوران کهنه سپری شده است و هیچگاه باز خواهد گشت . از اینجهت ما باید بدون کمترین تردید باین توده‌های نوین بیرونیم . اگر رفای ما که درین توده‌های نوین زندگی میکنند ، همانطور که قبلاً گفتیم "قاد شناخت و تفاهم" باشند و نظیر "قهرمانانی" که برایشان میدان نیست هنر خود را نمایش بدهند " باقی بمانند ، وقتیکه بدھات بروند ، با دشواریهای بسیاری روی رو خواهند شد و حتی در اینجا ، درین ان هم مشکلات فراوانی برایشان ایجاد خواهد شد . برخی از رفای ممکن است بخود بگویند : بهتر است که من همچنان برای خوانندگان "پشت جبهه بزرگ" (۱۱) چیز بنویسم ، و این شغلی است که من خوب میشناسم و چنین کاری "اهمیت ملی" دارد . این نظری است کاملاً غلط . "پشت جبهه بزرگ" هم تغییر میپذیرد . خوانندگان آنجا حاضر نیستند که نویسندهای پایگاههای انقلاب پیوسته همان داستانهای کهنه را برایشان تکرار کنند ، بلکه منتظرند که از انسانهای نوین ، از جهان نوین با آنها صحبت شود . از اینرو هر اثری هر قدر مستقیم‌تر برای توده‌های پایگاههای انقلاب نوشته شده باشد ، اهمیت ملی اش بیشتر خواهد بود . در «هزیمت» (۱۲) فادیف فقط صحبت از دسته کوچکی از پارتیزانهای است و این اثر بهیچوجه بمنظور ارضاء ذوق خوانندگان جهان کهنه آفریده نشده ، معدّلک در صراسر جهان تأثیر کرده است ، لااقل آنطور که میدانید تأثیر عظیمی در چین داشته است . چین به پیش میرود ، بعقب بر نمیگردد و در پیش روی خود بوسیله پایگاههای انقلاب رهبری میشود ، نه بوسیله نواحی عقب‌مانده .

رفقای ما در جریان اصلاح سبک کار خویش باید در درجه اول پاین نکته اساسی بسی برند.

از آنجا که ضرورتاً باید بدوان جدید، بدوان توده‌ها پیوست، لذا باید سئله رابطه میان فرد و توده‌ها بطور قطعی حل شود. بیائیم و ایندو بیت شعر لو سیون را شعار خود سازیم:

ایران را بالا میکشم و در برابر آن هزارانی که انگشت خود را بسوی من نشانه رفته‌اند بسی اعتنا میایستم،

سرم را خم میکنم و بجان و دل گاو کودک میشوم. (۱۳)

در اینجا "هزاران" اشاره بدشمن ماست، و ما هرگز در برابر دشمن، هرقدر هم که درنده‌خواشند، سر خم نمیکنیم. "کودک" در اینجا سمبول پرولتاریا و توده‌های خلق است. همه کمونیستها، همه انقلابیون، همه کارکنان ادبی و هنری انقلابی باید از لو سیون سرمشق بگیرند، باید "گاو" پرولتاریا و توده‌های مردم باشند و پشت خود را برای حمل وظایف خود تا دم واپسین خم کنند. روشنفکران برای اینکه بتوانند با توده‌ها در آمیزند، بتوانند بآنها خدمت کنند، باید از پروسه‌ای بگذرند که در آن آنها و توده‌ها یکدیگر را متقابلاً بشناسند. این پروسه ممکن است و یقین است که بدون رنج و اصطکاک بسیار طی نمیشود ولی اگر شما کاملاً مصمم باشید بمقصود خواهید رسید.

من امروز فقط در باره چند سئله مربوط به سمت‌گیری اساسی جنبش ادبی و هنری خودمان صحبت کردم، بازهم مسائل خاص بسیاری وجود دارد که محتاج به مطالعه‌ای عمیق است. من اطمینان دارم که شما، رفقا، مصممید برای که نشان داده شده، بروید. من اطمینان دارم که شما در جریان اصلاح سبک کار و در طول دوران طولانی مطالعه و کار

خواهید توانست خود و هنر خود را تحول بخشدید، خواهید توانست آثار بر جسته فراوانی بوجود آورید که سورد استقبال پرشور توده‌های مردم قرار گیرند، و همچنین خواهید توانست جنبش ادبی و هنری را در پایگاههای انقلاب و در سراسر چین بمرحله جدید و درخشانی برمانید.

یادداشتمها

۱ - مراجعه شود به لینین: «سازمان حزب و ادبیات حزب». لینین در این مقاله خطوط مشخصه ادبیات پرولتری را ترسیم میکند و مینویسد: «این ادبیات ادبیاتی آزاد خواهد بود زیرا که آنچه پیوسته به صفوتش نیروی جدید خواهد بخشدید سودجویی و جاهطلبی نخواهد بود، بلکه اندیشه سوسیالیسم و دلیستگی به زحمتکشان خواهد بود. این ادبیات ادبیاتی آزاد خواهد بود زیرا که این ادبیات نه به فلان خانم سیر شده و نه به آن 'ده هزار آدم ممتاز' دلتنگ که از چاقی خوش رفع میبرند خدمت میکند بلکه به میلیونها میلیون مردم زحمتکش خدمت میکند که گل سر سبد کشوند، نیرو و آینده آئند. این ادبیات ادبیاتی آزاد خواهد بود که آخرین کلام اندیشه انقلابی بشریت را با تجربه و کار زنده پرولتاریای سوسیالیست پارور خواهد ساخت و بطور مداوم باعث تأثیر متقابل تجربه گذشته (سوسیالیسم علمی که سوسیالیسم را از شکل‌های بدوى تخیل آن جدا کرد و بآن امکان تکامل همه‌جانبه بخشدید) و تجربه کنوی (مبازه کنوی رفقاء کارگر) خواهد گردید.»

۲ - لیان شی چیو عضو یک حزب ضد انقلابی - حزب ناسیونال سوسیالیست مدت مديدة به پخش افکار بورژوازی ارتقاضی آمریکا در زمینه‌های هنر و ادبیات پرداخت، با خشم و کین بمبارزه علیه انقلاب دست زد و کوشید ادبیات و هنر انقلابی را از اعتبار بیندازد.

۳ - پس از آنکه ژاپن در ۱۹۳۷ پکن و شانگهای را متصرف شد، جو زوه ژن و جان زی پین بسیار ژان ژاپنی پیوستند.

۴ - لو سیون: «نظریات من درباره اتحادیه نویسندهان چپ» در کلکسیون «دو دل»، کلیات، چاپ چینی، جلد ۴.

- ۵ - مراجمه شود به قطعه نو سیون « مرگ » از « ضمیمه » در « آخرین کلکسیون مقالات تألیف شده در چیه جیه ین » ، کلیات ، چاپ چینی ، جلد ۶.
- ۶ - « گاوچران کوچولو » اپرت بسیار متداول است در چین که فقط دو نقش در آن بازی می‌شود : نقش گاوچران و نقش یک دختر دهقان ؟ مضمون این قطعه علی‌الاصول مناظره‌ای است که بوسیله این دو نفر بشکل آواز انجام می‌شود . در آغاز جنگ مقاومت ضد ژاپنی این شکل اپرت با متن جدیدی برای تبلیغات بر ضد ژاپن مورد استفاده قرار گرفت و مدتی با استقبال بسیار روبرو گردید .
- ۷ - هیر و گلیفه‌ای چینی برای نوشتن شش کلمه فوق نسبتاً ساده است و فقط از چند خط تشكیل می‌شود . از این جهت عادتاً در نخستین درس‌های زبان چینی در کتابهای دبستانی سابق از آنها استفاده می‌شود .
- ۸ - « برف بهاری » و « آواز خشن‌ها » نام دو تصنیف است از ولایت چو (در سه قرن پیش از میلاد) . موسیقی تصنیف اول در سطحی بالاتر از موسیقی تصنیف دوم بود . در « منتخبات نثر و نظم شاهزاده جانو مین » در ضمن « پاسخ‌های سون یو به شاهزاده چو » حکایت می‌شود که در پایتخت ولایت چو کسی به زمزمه « برف بهاری » پرداخت و فقط چند ده نفر با او هم آواز شدند ، ولی وقتیکه به خواندن « آواز خشن‌ها » آغاز کرد هزاران نفر بموافقت او با آواز آمدند .
- ۹ - مراجمه شود به لین : « سازمان حزب و ادبیات حزب » . مؤلف میتویسد : « ادبیات باید بصورت بخشی از امر کل پرولتاریا درآید ، بصورت « چرخ و پیچی » در مکانیسم عظیم سوسیال دموکراسی ، مکانیسمی که واحد و تقسیم ناپذیر است و بوسیله همه پیش‌آهنگان آگاه همه طبقه کارگر بکار افتاده است . »
- ۱۰ - منظور اطاقهای کوچک در عمارت شانگهای بود که معمولاً در پهلوی پله‌های عقبه خانه ساخته می‌شد . این اطاقها خیلی تنگ و تاریک و حق الاجاره آن نسبتاً کم بود . نویسنگان و هنرمندان ، روشنگران و کارمندان جزء ادارات که فقیر بودند اکثراً این نوع اطاقها را کرایه می‌کردند .
- ۱۱ - « پشت جبهه بزرگ » در زمان جنگ مقاومت ضد ژاپنی به نواحی وسیعی گفته می‌شد که در چین جنوب غربی و شمال غربی بوسیله متجاوزین ژاپنی اشغال نشده بود و تحت نظارت گومیندان قرار داشت . اصطلاح مذکور در برای اصطلاح « پشت جبهه کوچک » بود که پایگاههای ضد ژاپنی که در پشت جبهه دشمن قرار داشت و بوسیله حزب کمونیست رهبری می‌شد اطلاق می‌گردید .

۱۲ - « هزیمت » رمانی است از نویسنده مشهور شوروی آ. فادیف که در ۱۹۶۷ انتشار یافت و بوسیله لوسیون بزبان چینی ترجمه شد. این اثر نبرد دسته‌ای از پارتیزانها مرکب از کارگران، دهقانان و روشنفکران انقلابی سیبری را نشان میدهد که در هنگام جنگ داخلی در اتحاد شوروی بر خدمت پند خدمت انقلابی عمل میکردند.

۱۳ - مراجعه شود به لو سیون: « برای مسخره کردن خودم »، در « کلکسیون خارج از کلکسیون »، کلیات، چاپ چینی، جلد ۷.

سیاستی که دارای اهمیت فوق العاده است

(۷ سپتامبر ۱۹۴۲)

از آن زمان که کمیته مرکزی حزب سیاست "سپاهیان" کمتر ولی بیشتر و دستگاه اداری ساده‌تر" را تدوین کرد سازمان‌های حزبی در بسیاری از پایگاه‌های ضد ژاپنی طبق رهنمود کمیته مرکزی نقشه کار خود را کشیدند و باین کار پرداختند. رفقای رهبر منطقه مرزی شان سی - حه به - شان دون - حه نان این وظیفه را محاکم بدست گرفته و در اجرای سیاست مذکور سرشق شدند. اما در برخی از پایگاهها چون رفقای ما آنرا بخوبی در نیافته‌اند در صدد اجرای مجدانه آن بر نیامدند. این رفقا هنوز به ارتباط این سیاست با وضع فعلی و با سایر سیاستهای حزب پی نبرده‌اند و آنرا بعنوان سیاستی که دارای اهمیت فوق العاده است در نظر نمی‌گیرند. این مسئله چندین بار در ستون‌های روزنامه «جیه فان ژیهانو» مورد بحث قرار گرفته است و امروز می‌خواهیم توضیعاتی چند بر آن بیفزاییم.

کلیه سیاستهای حزب متوجه از پای در آوردن تجاوزکاران ژاپنی است. جنگ مقاومت از پنجمین سال خود عملاً وارد آخرین مرحله خود

متن حاضر سرمهقاله‌ایست که رفیق مائو تسه دون برای روزنامه ین ان موسوم به «جیه فان ژیهانو» نوشتد است.

شده است ، یعنی مرحله مبارزه برای پیروزی . وضع در طی این مرحله غیر از آن است که در دو سال اول جنگ وبا در دو سال بعد از آن بود . آنچه سال پنجم و ششم جنگ را مشخص میگرداند اینست که ما در عین حال که به پیروزی نزدیک میشویم با بزرگترین دشواری‌ها رویرو هستیم ؟ بعبارت دیگر ما در "ظلمت پیش از سپیده دم" بسر میبریم . این وضع در مرحله کنونی در کلیه کشورهایی که با فاشیسم در جنگ‌اند ، در سراسر چین و نه فقط در پایگاههای ارتش هشتم و ارتش چهارم جدید وجود دارد ، ولی حدت آن بویژه در این پایگاههای است . ما میکوشیم که تجاوزکاران ژاپنی را در عرض دو سال از پای در آوریم . و این دو سال سالهای بسیار سخت و از دو سال اول جنگ و دو سال بعد از آن بسیار متفاوت خواهد بود . رهبران حزب انقلابی و ارتش انقلابی ما باید این خصوصیت را از پیش به بینند . و گرنه در دنبال حوادث کشیده خواهند شد ، با وجود مساعی خوبیش قادر به تأمین پیروزی نخواهند بود و حتی ممکن است به انقلاب لطمه بزنند . راست است که اکنون در پایگاههای ضد ژاپنی که در پشت جبهه دشمن برپاست دشواریهای بمراتب بیشتری به پیش آمده اسا این دشواری‌ها هنوز وحامت شدید ندارد . معذلك اگر سیاست صحیحی در بین نباشد ممکن است اینها بصورت جدی‌ترین دشواری‌ها در آید . افراد ناآزموده اغلب خود را با وضع قبلی یا وضع فعلی فریب میدهند و می‌پندارند که آینده بهیچوجه غیر از این نخواهد بود . آنها قادر نیستند پیش‌بینی کنند که ممکن است کشته به صخره‌ای بخورد و خورد شود ، و نمیتوانند خونسردی خود را حفظ نمایند و به سکان کشته چنان فرمانی دهند که از کنار سنگ بگذرد . صخره‌هایی که ممکن است بر سر راه کشته جنگ مقاومت پاشد کدام است ؟ این صخره‌ها